Riksförbundet FUB

Effektrapport 2026

för verksamhetsåret 2025

FUB - för och med personer med intellektuell funktionsnedsättning

Framsteg för rättigheter – trots stora utmaningar

2025 var på många sätt ett framgångsrikt år för Riksförbundet FUB. Vi välkomnade fler medlemmar, fick ett ökat statsbidrag och bidrog till att stärka rättigheterna för personer med intellektuell funktionsnedsättning (IF), bland annat när det gäller rätten till god man.

Samtidigt var året mycket svårt för många av våra medlemmar. Nedskärningar och avslag inom LSS ledde till ökat utanförskap, isolering och försämrad hälsa för många personer med IF och deras familjer.

Därför fortsätter vi att arbeta för goda levnadsvillkor och för att personer med IF ska kunna leva ett liv som andra.

Christina Heilborn
Förbundssekterare

Innehåll

4 **Vad är FUB?**

5 **En medlemsstyrd organisation**
– styrning och resurser

6 **Förändringsteori**
– så arbetar vi för att göra skillnad

7 **Ett ökande medlemsantal**

8 **Vårt intressepolitiska arbete**

10 **Rapport om LSS-bostäder satte fokus på brister och utvecklingsbehov**

11 **Stärkt ställföreträdarskap och digital delaktighet**

12 **Årets tema: Inkluderande krisberedskap**

13 **Inre Ringen Sverige**
– en viktig röst i samhällsdebatten

14 **Ung i FUB stärker unga med IF:s inflytande**

15 **Funktionsrättskonventionen som grund i FUB:s arbete**

18 **Så följer vi upp vårt arbete**

Vad är FUB?

Riksförbundet FUB är en partipolitiskt och religiöst obunden intresseorganisation som arbetar för goda levnadsvillkor för personer med IF och deras anhöriga.

Vår vision är **ett samhälle för alla,** där personer med IF kan leva ett liv som andra, i enlighet med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

På nationell nivå arbetar FUB för att förbättra villkoren och stärka rättigheterna för personer med IF. Genom intressepolitiskt arbete och opinionsbildning påverkar FUB beslutsfattare och samhällsdebatten, samtidigt som organisationen samlar, utvecklar och sprider kunskap om IF. Genom stöd till lokalföreningar, länsförbund och nationella nätverk stärks också organisationens möjligheter att skapa förändring i hela landet.

FUB:s **lokalföreningar** skapar förändring nära medlemmarnas vardag. Genom lokalt påverkansarbete och samverkan med kommuner och andra aktörer lyfter de frågor som är viktiga för personer med IF och deras anhöriga. Föreningarna bidrar också till ökad kunskap, gemenskap och bjuder in till viktiga mötesplatser för medlemmarna.

FUB:s **länsförbund** stärker och samordnar lokalföreningarnas arbete och driver frågor på regional nivå. Det ger FUB större möjligheter att påverka beslut och utveckling i det regionala påverkansarbetet.

Inre Ringen Sverige stärker möjligheten för personer med IF att själva påverka frågor som berör deras liv och FUB:s arbete. Genom Inre Ringen får medlemmarna möjlighet till inflytande, delaktighet och erfarenhetsutbyte.

Ung i FUB stärker ungas delaktighet och möjlighet att göra sina röster hörda. Nätverket ger medlemmar mellan 15 och 30 år möjlighet att mötas och påverka både FUB och samhället i frågor som är viktiga för dem.

En medlemsstyrd organisation
- styrning och resurser

FUB är en demokratisk medlemsorganisation där personer med IF, deras anhöriga och andra engagerade tillsammans arbetar för bättre levnadsvillkor och stärkta rättigheter för målgruppen. Medlemmarnas erfarenheter och kunskap är en viktig grund för organisationens prioriteringar och intressepolitiska arbete.

Förbundsstämman är organisationens högsta beslutande organ och äger rum vartannat år. Då väljs förbundsstyrelsen. Genom våra lokalföreningar, länsförbund, Inre Ringen Sverige och Ung i FUB fångar FUB upp erfarenheter och behov från hela landet. De omsätts i kunskap, rapporter, remissvar och påverkansarbete och ger FUB ett starkt underlag i dialogen med kommuner, myndigheter, regering och andra beslutsfattare.

Från Riksförbundet FUB:s kansli bedrivs och samordnas det nationella arbetet, samtidigt som lokalföreningar, länsförbund och nätverk får stöd i sitt arbete. Under 2025 hade Riksförbundet FUB 27 anställda, varav 18 tillsvidareanställda och 9 projektanställda. Verksamheten finansieras genom statsbidrag, bidrag från Svenska Postkodlotteriet, medlemsavgifter, arv, gåvor och intäkter från FUB:s webbutik.

Genom medlemmarnas erfarenheter, de förtroendevaldas engagemang, medarbetarnas kompetens och finansiärernas stöd kan FUB bedriva ett långsiktigt och kunskapsbaserat arbete som bidrar till att stärka rättigheterna och förbättra levnadsvillkoren för personer med IF.

25 546
medlemmar och för fjärde året i rad ökade vi i medlemsantal.

150
lokalföreningar.

21
länsförbund.

27
anställda på kansliet.

850
förtroende-valda landet runt.

29 mkr
i omsättning.

> ***Våra erfarenheter är en drivkraft för förändring.***

Förändringsteori

- Så arbetar vi för att göra skillnad

MEDLEMMARNAS ERFARENHETER

Vi fångar upp behov, erfarenheter och kunskap från personer med IF, deras anhöriga och andra engagerade.

KUNSKAP OCH ENGAGEMANG

Vi samlar och utvecklar kunskap och tar fram rapporter tillsammans med medlemmar och kunniga inom FUB:s frågor.

PÅVERKAN

Vi driver våra frågor genom remissvar, dialog med beslutsfattare, opinionsbildning och samverkan på lokal, regional och nationell nivå.

FÖRÄNDRING I SAMHÄLLET

Vi bidrar till att beslut, lagar, arbetssätt och kunskap utvecklas i en mer inkluderande riktning, där personer med IF blir delaktiga.

BÄTTRE LEVNADSVILLKOR

Resultatet är stärkta rättigheter, ökad delaktighet och bättre levnadsvillkor för personer med IF - ett samhälle för alla, där personer med IF kan leva ett liv som andra.

Ett ökande medlemsantal

Att FUB har ökat sitt medlemsantal fyra år i rad visar att organisationen når och engagerar allt fler.

Fler medlemmar stärker FUB:s legitimitet och ger större kraft i påverkansarbetet. Samtidigt får fler personer med IF tillgång till gemenskap, kunskap och möjligheter att påverka frågor som berör deras liv.

En växande medlemsbas är därför både ett resultat av FUB:s arbete och en viktig förutsättning för fortsatt förändring. Ju fler som samlas i organisationen, desto starkare blir FUB:s möjligheter att göra röster hörda, påverka beslutsfattare och arbeta för ökad delaktighet, jämlikhet och bättre levnadsvillkor.

FUB:s intressepolitiska arbete

Riksförbundet FUB bedriver nationellt intressepolitiskt arbete för att stärka rättigheterna och levnadsvillkoren för personer med IF och deras anhöriga. Under 2025 prioriterades särskilt LSS-bostäder, skola och utbildning samt att stärka det lokala och regionala påverkansarbetet.

Genom rapporter, remissvar, skrivelser och dialog med beslutsfattare, myndigheter och andra organisationer har FUB bidragit till ökad uppmärksamhet kring kvaliteten i LSS-bostäder, stärkt ställföreträdarskap, ökad digital delaktighet samt förbättrade villkor inom utbildning, arbete och sysselsättning.

På följande sidor lyfter vi några exempel på hur FUB:s påverkansarbete bidrog till förändring under året.

För en fullständig redovisning av verksamheten hänvisar vi till **Verksamhetsberättelsen 2025.**

ETT ÅR AV PÅVERKAN

6
webbinarier om LSS.

250
deltagare på Intradagarna 2025.

19
debattartiklar.
↑ 170% sedan 2024.

18
pressmeddelande
↑ 24% sedan 2024.

14%
ökning av följare i sociala medier.

18
remissvar.

Rapport om LSS-bostäder satte fokus på brister och utvecklingsbehov

Under 2025 publicerade FUB rapporten "*Brister och möjligheter i LSS-bostad*". Den bygger på en enkät med 1 143 svar och över 700 fritextsvar från anhöriga och ställföreträdare och ger en unik bild av situationen i dagens LSS-bostäder. Rapporten belyser bland annat personal, stöd, självbestämmande, tvång, övervakning och kvalitet.

Rapporten presenterades för beslutsfattare och myndigheter, däribland Socialtjänstministern, Socialstyrelsen, Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och Myndigheten för delaktighet (MFD), och spreds även genom debattartiklar, sociala medier och ett webbinarium.

FUB följde upp rapporten med en skrivelse till regeringen, Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Socialstyrelsen med krav på en översyn av föreskrifterna för LSS-bostäder. När nya föreskrifter remitterades i maj 2026 citerades rapporten flera gånger i konsekvensutredningen.

Rapporten har även använts som kunskapsunderlag av MFD och Myndigheten för vård- och omsorgsanalys.

Genom rapporten och det efterföljande påverkansarbetet bidrog FUB till att stärka kunskapen om situationen i LSS-bostäder och behovet av förändringar för att säkerställa goda levnadsvillkor, självbestämmande och rättigheter.

Stärkt ställföreträdarskap och digital delaktighet

FUB har under flera år arbetat för att stärka rättssäkerheten och delaktigheten för personer med ställföreträdare. Under 2025 intensifierades arbetet för att säkerställa att den kommande statliga e-legitimationen även fungerar för personer med ställföreträdare och inte leder till digitalt utanförskap.

I slutet av året presenterades lagrådsremissen *“Ett ställföreträdarskap att lita på”*, med flera förslag som FUB länge drivit, bland annat stärkt delaktighet för huvudmannen och ett nationellt ställföreträdarregister. Genom ett långsiktigt påverkansarbete har FUB bidragit till att stärka förutsättningarna för personer med IF att utöva sina rättigheter och delta på jämlika villkor i samhället.

Årets aktivistvecka: Inkluderande krisberedskap

FUB:s årliga Aktivistvecka hade i år temat inkluderande krisberedskap med fokus på rätten för personer med IF att få tillgänglig information, stöd och skydd vid samhällskriser.

Inför veckan tog Studieförbundet Vuxenskolan och FUB fram studiematerialet *“Min beredskap”* samt ett Aktivistkit med stöd för lokala aktiviteter och samtal kring temat.

Genom satsningen bidrog FUB till att göra krisberedskap mer begriplig och tillgänglig för personer med IF samt stärkte lokalföreningarnas och länsförbundens arbete med kunskap och delaktighet.

Inre Ringen Sverige stärker inflytandet

Inre Ringen Sverige är en del av Riksförbundet FUB och drivs av personer som själva har en IF. Genom en egen styrelse och lokala och regionala sektioner får personer med IF möjlighet att påverka frågor som rör deras liv och rättigheter.

Under 2025 låg fokus på LSS, ekonomi och krisberedskap. Styrelsen deltog i digitala träffar, skrev i medlemstidningen Unik och medverkade i debattartiklar och skrivelser till regering och myndigheter.

Erfarenheter som bidrar till forskning
Inre Ringen deltog i ett forskningsprojekt vid Linköpings universitet om delaktighet i krisberedskap. Styrelsen bidrog med erfarenheter och perspektiv som ökade kunskapen om målgruppens behov.

Tillsammans med Begripsam arbetade Inre Ringen också för att göra Myndigheten för delaktighets frågepanel *Rivkraft* mer tillgänglig. Genom sitt arbete bidrar Inre Ringen till ökat inflytande och till att forskning, undersökningar och samhällsinformation blir mer tillgängliga och inkluderande.

Ung i FUB stärker ungas inflytande

Ung i FUB är Riksförbundet FUB:s ungdomsnätverk för medlemmar mellan 15 och 30 år. Nätverket ger unga personer med IF möjlighet att lära sig om sina rättigheter, träffas och påverka frågor som rör deras vardag och framtid.

Under 2025 deltog Ung i FUB i flera nationella samarbeten för att stärka ungas delaktighet och inflytande. Genom projekt tillsammans med bland andra Youth 2030, BRIS, Sveriges Konsumenter, Författarcentrum Syd och ECPAT bidrog unga med egna erfarenheter till utvecklingen av mer tillgängliga verksamheter, stöd och samhällsinformation.

Genom sitt arbete bidrar Ung i FUB till att fler unga med IF får möjlighet att göra sina röster hörda och påverka beslut som berör dem.

FUB omsätter funktionsrättskonventionen i praktiken

FUB:s verksamhet utgår från FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Under 2025 bidrog vi till att stärka flera av de rättigheter som konventionen slår fast.

Rätten till ett självständigt liv *(art 19)*

Genom rapporten *“Brister och möjligheter”* i LSS-bostad synliggjorde FUB brister i dagens LSS-bostäder och analyserade verksamheten utifrån funktionsrättskonventionen och risken för institutionalisering. Rapporten användes senare som kunskapsunderlag av myndigheter och citerades i arbetet med nya föreskrifter för LSS-bostäder.

Rätten till självbestämmande *(art 12)*

FUB:s långsiktiga arbete för ett stärkt ställföreträdarskap bidrog till att flera frågor som organisationen drivit återfanns i lagrådsremissen Ett ställföreträdarskap att lita på, bland annat stärkt delaktighet för huvudmannen och ett nationellt ställföreträdarregister. Detta stärker möjligheterna för personer med intellektuell funktionsnedsättning att utöva sina rättigheter och delta i ett digitaliserat samhälle på jämlika villkor.

Rätt till information och delaktighet *(art 9, 21)*

Genom Inre Ringen Sverige och arbetet med lättläst information, digitala mötesplatser och samarbetet med Begripsam bidrog FUB till att fler personer med intellektuell funktionsnedsättning kan ta del av information och göra sina röster hörda. Arbetet med att göra MFD frågepanel Rivkraft mer tillgänglig är ett konkret exempel på detta.

Rätt till skydd och säkerhet i kris *(art 11, 16)*

Genom Aktivistveckan 2025 och studiematerialet Min beredskap lyfte FUB rätten till tillgänglig information, stöd och skydd även i kris- och krigssituationer. Arbetet stärkte kunskapen om krisberedskap hos personer med intellektuell funktionsnedsättning och bidrog till ökad delaktighet i en fråga som länge haft begränsad tillgänglighet för målgruppen.

Så följer vi upp vårt arbete

FUB arbetar långsiktigt för att stärka rättigheter, delaktighet och levnadsvillkor för personer med intellektuell funktionsnedsättning och deras anhöriga. Samhällsförändring tar ofta tid och resultaten av vårt arbete syns därför inte alltid under samma år som insatserna genomförs. Därför följer vi både upp våra aktiviteter och de förändringar som de bidrar till.

Vi utvärderar vårt arbete genom att följa utvecklingen inom de områden där vi bedriver påverkansarbete. Det kan handla om förändringar i lagstiftning, myndigheters arbete, offentliga utredningar, politiska beslut eller ökad uppmärksamhet kring frågor som är viktiga för våra medlemmar. Vi följer också hur våra rapporter, remissvar och förslag används av beslutsfattare, myndigheter, forskare och andra aktörer.

Samtidigt säkerställer vi att vårt arbete utgår från medlemmarnas behov och erfarenheter. Genom medlemsdialoger, enkäter, utvärderingar, verksamhetsstatistik och återkoppling från lokalföreningar och länsförbund följer vi upp vilka frågor som är viktigast för målgruppen och hur våra insatser upplevs.

Under 2025 såg vi bland annat att:

våra rapporter användes som underlag av myndigheter och andra samhällsaktörer,

flera av FUB:s förslag återfanns i lagrådsremissen *Ett ställföreträdarskap att lita på,*

medlemsantalet ökade för fjärde året i rad,

kunskapen om personer med IF spreds genom rapporter, konferenser och opinionsbildning.

Genom kontinuerlig uppföljning utvecklar vi vårt arbete för att skapa långsiktig förändring.

FUB